

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. J.B.**, správca konkurznej podstaty úpadcu: P., a.s. v konkurze, H, Ž., IČO: X. (predtým V., a.s., IČO: X.), advokát so sídlom J. proti žalovanému: **P., a.s.**, U., B., IČO: X., zast. JUDr. E., advokátkou so sídlom P., B., **o určenie neúčinnosti právneho úkonu**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2007, č.k. 52 Cbi/48/2006-213, a to do časti, v ktorej bolo žalobe vyhovené, takto

r o z h o d o l:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2007, č.k. 52 Cbi/48/2006-213 sa **m e n í** v napadnutej časti tak, že žaloba sa **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet zástupkyne náhradu trov konania vo výške 29 170,-- Sk.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 20. novembra 2007, č.k. 52 Cbi/48/2006-213 rozhodol, že vyhlásenie vkladateľa V., a.s., so sídlom H, Ž., IČO: X. zo dňa 2. mája 2001, ktorým záväzne vyhlasuje, že preberá záväzok k novému vkladu vo výške

233 570 000,-- Sk do spoločnosti žalovaného pre navýšenie jeho základného imania formou nepeňažného vkladu podzemných parkovacích garáží na U. ulici v B., na pozemkoch parc. č. X., č. X., katastrálne územie S. je voči konkurzným veriteľom úpadcu V., a.s. právne neúčinné.

Vo zvyšku súd konanie zastavil a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu I. stupňa vyplýva, že žalobca sa žalobou z 29. decembra 2005 domáhal voči žalovanému 1/ V., a.s. a žalovanému 2/ P., a.s. B., určenia neúčinnosti právnych úkonov. Žalobca požiadal súd o vylúčenie veci na samostatné konanie ohľadne žalovaného 2/.

Súd prvého stupňa uznesením z 22. mája 2006, č.k. 52 Cbi/152/2005 vylúčil konanie voči žalovanému 2/ P., a.s. B. na samostatné konanie. Preto je konanie ďalej voči žalovanému P., a.s. B. vedené pod sp.zn. 52 Cbi/48/2006.

Žalobca písomným podaním z 20. júna 2007 vzal žalobu z 29. decembra 2005 v znení úpravy žaloby z 2. marca 2006 v časti, v ktorej sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného 2/ vydať žalobcovi predmet vkladu - podzemné parkovacie garáže späť a zároveň vykonal úpravu návrhu výroku rozhodnutia žalobného návrhu tak, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia súdu I. stupňa.

V časti žaloby vzatej žalobcom späť, prvostupňový súd konanie podľa ust. § 96 ods. 1,3 O.s.p. zastavil.

Žalobca v žalobe uviedol, že vyhlásením podľa § 143 ods. 3 OBZ 2. mája 2001 V., a.s. záväzne vyhlásil, že preberá záväzok k novému vkladu vo výške 233 570 000,-- Sk do spoločnosti V., a.s. pre navýšenie jej základného imania. Hodnota nepeňažného vkladu bola stanovená posudkami dvoch nezávislých súdnych znalcov: T.H., s.r.o. znalecký posudok č. 13/2001 z 2. apríla 2001 - hodnota nehnuteľností 257 816 000,-- Sk a G.T., s.r.o. znalecký posudok č. 51 z 2. apríla 2001 - hodnota nehnuteľností 233 570 000,-- Sk. Vyhlásením o odovzdaní a prevzatí nepeňažného vkladu z 2. mája 2001 V., a.s. prevzal predmet nepeňažného vkladu Podzemné parkovacie garáže na U. v B. na pozemkoch č. 62/3, 62/4 v k.ú. S., doposiaľ nezapísané na LV, od vkladateľa do svojho vlastníctva. Zvýšenie základného imania spoločnosti nepeňažným vkladom bolo odsúhlasené na VZ spoločnosti V. G., s.r.o. Vyhlásením vkladateľa z 2. mája 2001 tak došlo k zvýšeniu základného imania spoločnosti žalovaného o sumu 236 000 000,-- Sk na úkor majetku vkladateľa - úpadcu.

Notárskou zápisnicou z 29. októbra 2001 zakladatelia: spoločnosť Č., a.s., P. a spoločnosť V. GARÁŽE, a.s. rozhodli o založení akciovej spoločnosti P., a.s. spísaním

zakladateľskej zmluvy. Zakladatelia ako pôvodní spoločníci spoločnosti V. GARÁŽE, s.r.o. transformovali právnu formu spoločnosti zo spoločnosti s.r.o. na akciovú spoločnosť. Novovytvorená a.s. prevzala všetky práva a záväzky spoločnosti V. GARÁŽE, s.r.o. Na spoločnosť P., a.s. prešlo celé čisté obchodné imanie spoločnosti V. GARÁŽE, s.r.o. vo výške 233 574 325,30,-- Sk ako nepeňažný vklad zakladateľov (pre spoločnosť V. - 58 300 000,-- Sk, čím bola splatená menovitá hodnota 583 ks akcií v plnej výške, pre spoločnosť Č.P. - 175 200 000,-- Sk, čím bola splatená menovitá hodnota 1752 ks akcií v plnej výške).

Žalobca poukázal na to, že predmet vkladu bol ocenený 2 znaleckými posudkami, pre účely vkladu bola použitá nižšia hodnota, rozdiel predstavoval sumu 24 246 000,-- Sk. Je však reálny predpoklad vzhľadom na lukratívnu polohu a nedostatok parkovacích miest v centre B., že skutočná trhová hodnota predmetu vkladu značne prevyšovala aj hodnotu stanovenú znaleckými posudkami.

Minimálne však rozdiel medzi znaleckými posudkami, t. j. 24 246 000,-- Sk je suma, o ktorú boli ukrátení konkurzní veritelia vkladom z 2. mája 2001. Preto žalobca odporuje tento úkon podľa ust. § 15 ods. 4 ZKV. V čase uskutočnenia právneho úkonu bol dlžník 100%-ným vlastníkom nadobúdateľa V. GARÁŽE, s.r.o. Preto nie je potrebné preukazovať úmysel ukrátiť konkurzného veriteľa, keďže tu existuje kapitálové prepojenie oboch účastníkov právneho úkonu.

Žalovaný v konaní tvrdil, že na základe zmeniek, ktoré predložil súdu prvého stupňa, úpadcovi požičal finančné prostriedky vo výške 2 880 000,-- EUR na dostavbu podzemných garáží a len sa snaží o ich vrátenie.

Prvostupňový súd mal za preukázané, že sumu zo zmenky sa zaviazala zaplatiť spoločnosť F., a.s. spoločnosti Č., a.s., pričom úpadcu je len ručiteľ.

Prvostupňový súd konštatoval, že predmetným vyhlásením z 2. mája 2001 V., a.s. získal žalovaný podzemné garáže do svojho vlastníctva, a to aj napriek tomu, že v marci 2001 bola uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva, predmetom ktorej boli rozostavané garáže.

Napriek tomu, že spoločnosť V., a.s. záväzne vyhlásila, že preberá záväzok k novému vkladu vo výške 233 570 000,-- Sk zo spoločnosti V. GARÁŽE, s.r.o. pre navýšenie základného imania a odovzdala tejto spoločnosti do vlastníctva garáže V. GARÁŽE, s.r.o., po tomto vyhlásení uzatvorila notársku zápisnicu, ktorou na seba prevzala ako osoba povinná záväzok dlžníka F., a.s. voči veriteľovi Č., a.s. z titulu ručenia a zaviazala sa dlh splatiť. Veriteľ Č., a.s. tak v prípade nevrátenia finančných prostriedkov dlžníkom, mal možnosť

pohľadávku uspokojiť aj voči záložcovi - ručiteľovi, a preto podľa názoru súdu prvého stupňa nemala spoločnosť V. žiaden dôvod vykonať predmetné Vyhlásenie, ktorým prebrala záväzok k novému vkladu vo výške 23 357 000,- Sk do spoločnosti žalovaného. Súd prvého stupňa preto dospel k názoru, že predmetným úkonom došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov, nakoľko vlastníctvo nehnuteľnosti prešlo na iný subjekt a zároveň spoločnosti V., a.s. zostala povinnosť splniť si svoj dlh veriteľovi.

V zmysle § 96 ods. 1,3 O.s.p. súd prvého stupňa žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného vydať žalobcovi predmet vkladu, zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby v tejto časti.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo ho zmenil tak, že žalobu zamietol z týchto dôvodov:

Súd prvého stupňa nedostatočne objasnil otázku odporovateľnosti, či neúčinnosti právneho úkonu. Odvolateľ nesúhlasí s právnym názorom prvostupňového súdu, že nepeňažným vkladom úpadcu do základného imania právneho predchodcu žalovaného došlo k ukráteniu jeho konkurzných veriteľov. Právo nakladať s nehnuteľnosťami úpadca nestratil, nakoľko tieto boli vložené do jeho dcérskej spoločnosti, v ktorej mal 100%-nú majetkovú účasť. Dcérska spoločnosť nebola pred nepeňažným vkladom stratová, výška vlastného imania dcérskej obchodnej spoločnosti dokonca prevyšovala účtovnú hodnotu obchodného podielu, ktorý mal úpadca v žalovanej spoločnosti. Odvolateľ namietol, že súd prvého stupňa nebral do úvahy, že za nepeňažný vklad úpadca nadobudol do svojho majetku obchodný podiel vo výške nepeňažného vkladu. Preto nešlo k žiadnej zmene v majetku úpadcu, tento bol len transferovaný.

Žalobca sa písomne vyjadril k odvolaniu žalovaného a uviedol, že odvolanie neobsahuje žiadne ďalšie skutočnosti, ku ktorým by nebolo v priebehu konania na prvostupňovom súde zo strany žalobcu zaujaté právne zdovôdnené stanovisko (písomné vyjadrenie žalobcu z 30. apríla 2007), žalobca na svojich stanoviskách zotrváva aj v konaní na odvolacom súde.

Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici potvrdil.

Žalobca zároveň oznámil konajúcemu súdu, že s účinnosťou od 3. januára 2008 došlo k zmene obchodného mena V., a.s. na P., a.s. „v konkurze“, H., Ž..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. s nariadením pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1 O.s.p., v ktorom podľa ust. § 213 ods. 2 O.s.p. dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakoval a dospel k názoru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym záverom.

Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd vyslovil neúčinnosť právneho úkonu - vyhlásenia vkladateľa V., a.s. (teraz P., a.s. v konkurze) zo dňa 2. mája 2001, ktorým záväzne vyhlasuje, že preberá záväzok k novému vkladu vo výške 233 570 000,-- Sk do spoločnosti žalovaného pre navýšenie jeho základného imania formou nepeňažného vkladu podzemných parkovacích garáží na U. ulici v B., na pozemkoch parc. č. X., č. X., k.ú. S., je voči konkurzným veriteľom úpadcu V., a.s. právne neúčinné.

Teda podstatným pre posúdenie naplnenia, resp. nenaplnenia znakov odporovateľného úkonu je posúdenie právneho úkonu V., a.s. - dlžníka z 2. mája 2001 (vyhlásenie vkladateľa - č.l. 8), či tento právny úkon napĺňa znaky odporovateľného úkonu.

Podľa ust. § 15 ZKV - predpokladom úspešného sa domáhania odporovateľného úkonu, t. j. neúčinnosti dlžníkovho právneho úkonu, že tieto právne úkony dlžníka ukracujú o uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, pričom ide o úmyselné ukrátenie veriteľa zo strany dlžníka a tento úmysel dlžníka musel byť druhej strane známy. Ďalším predpokladom je, že týmto právnym úkonom dlžníka došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, v dôsledku čoho je krátená konkurzná podstata úpadcu a znižuje sa uspokojenie pohľadávok konkurzných veriteľov. Zákon o konkurze a vyrovnaní taktiež ohraničuje lehotu (rok až 3 roky pred vyhlásením konkurzu) ako dobu rozhodnú pre možnosť úspešne sa domáhať odporovateľnosti právneho úkonu dlžníka.

Teda predmetom úspešnosti odporovateľnej žaloby podľa ust. § 15 O.s.p. je:

- a) právny úkon dlžníka vykonaný v období 3 rokov pred vyhlásením konkurzu (§ 15 ods. 2,3,4 ZKV), resp. 1 roka pred vyhlásením konkurzu (§ 15 ods. 5,6 ZKV),
- b) úmysel dlžníka ukrátiť veriteľov,
- c) úmysel dlžníka ukrátiť veriteľov musel byť druhej strane známy,
- d) týmto právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka,

e) konkurzný veriteľ alebo správca (teda osoba, ktorá je oprávnená v zmysle § 15 ods. 1 ZKV domáhať sa určenia neúčinnosti právneho úkonu dlžníka) musí preukázať úmysel (§ 15 ods. 2,3,4 ZKV).

Je nesporné, že konkurz na majetok dlžníka V., a.s. bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici dňa 16. marca 2004, č.k. 25-24K-130/01-587.

Odporovateľnosť predmetného právneho úkonu (č.l.8) z 2. mája 2001 preto nie je možné posudzovať podľa ust. § 15 ods. 5,6 ZKV, keďže žalobca žalobu o neúčinnosť právnych úkonov podal 29. decembra 2005, t. j. po zákonom stanovenej 1-ročnej lehote.

Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí nesprávne vyhodnotil ďalšiu podmienku vyžadovanú pri odporovateľnom právnom úkone, a to zmenšenie majetku dlžníka právnym úkonom dlžníka a žalovaného z 2. mája 2001, t. j., že v dôsledku tohto právneho úkonu došlo ako dôsledku zmenšenia majetku dlžníka ku kráteniu konkurznej podstaty, v dôsledku čoho sa znížilo uspokojenie pohľadávok konkurzných veriteľov.

Podľa ust. § 6 ods. 2 ZKV - konkurznú podstatu tvoria veci, byty a nebytové priestory, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patrili dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu a majetok, ktorý dlžník nadobudol počas konkurzu, ako aj majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj záväzok.

Z vykonaného dokazovania je nesporné, čo nespochybnil ani žalobca, že dlžník V., a.s. vloženie nehnuteľností (nepeňažného vkladu) do jeho dcérskej spoločnosti - V. (teraz žalovaný) bol a zostal jediným spoločníkom v s.r.o. V..

Podľa ust. § 114 ods. 1 Obch. zák. obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu časť na spoločnosti. Jeho výška sa určuje podľa pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. V predmetnej veci, ako bolo vyššie konštatované, dlžník ako jediný spoločník právneho predchodcu žalovaného vlastnil s.r.o. V..

To znamená, že obchodný podiel jednočlennej spoločnosti s ručením obmedzeným (§ 148 Obch. zák.) ak ide o spoločnosť s ručením obmedzeným s jedným spoločníkom, sa vyhlásením konkurzu na majetok spoločníka stáva súčasťou konkurznej podstaty a práva spoločníka je oprávnený vykonávať správca konkurznej podstaty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k názoru, že odporovateľným úkonom z 2. mája 2002 (č.l. 8) sa majetok dlžníka nezmenšil.

Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že v konaní na súde prvého stupňa žalobca nepreukázal žiadnym relevantným dôkazom jednu z podstatných náležitostí odporovateľného

úkonu podľa § 15 ZKV, a to úmysel dlžníka ukrátiť svojich konkurzných veriteľov a že tento úmysel musel byť druhej strane (žalovanému) známy, pričom dôkazné bremeno spočíva na žalobcovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodov vyššie uvedených preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 220 O.s.p. zmenil, keďže v predmetnej veci neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a to podľa úspechu účastníkov v konaní a priznal ich náhradu úspešnému účastníkovi, t. j. žalovanému. Žalovaný si trovy konania vyčíslil písomným podaním, došlým odvolaciemu súdu 8. septembra 2008.

Odvolací súd v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z.z. priznal žalovanému trovy konania, spočívajúce z trov vzniknutých právnym zastúpením žalovaného, a to podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. á 1 371,-- Sk za 1 úkon právnej pomoci za rok 2007 a vo výške 1 465,-- Sk za 1 úkon právnej pomoci v roku 2008 (§ 11 ods. 1 a § 1 ods. 3) vyhl. č. 655/2004 Z.z., keďže odvolací súd má za to, že odporovateľný úkon je taký úkon, ktorého hodnotu nie je možné (veci alebo práva) vyjadriť v peniazoch.

V roku 2007 to boli 3 úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava, pojednávanie 9.5.2007 na Krajskom súde v Banskej Bystrici, pojednávanie 13. novembra 2007 á 1 371,-- Sk) a za 1 úkon právnej pomoci - pojednávanie 16. októbra 2007 na Krajskom súde v Banskej Bystrici v hodnote $\frac{1}{4}$ z 1 371,-- Sk, t. j. 343,-- Sk, 4x režijný paušál á 178,-- Sk a za 2 úkony právnej pomoci (podanie odvolania a účasť na odvolacom pojednávaní 4. septembra 2008 na Najvyššom súde SR) á 1 465,-- Sk + 2x režijný paušál 190,-- Sk, náhradu za stratu času vzniknutú účasťou na pojednávaní na Krajskom súde v Banskej Bystrici 36 polhodín x 297,-- Sk, t. j. 10 692,-- Sk a náhradu súdneho poplatku za odvolanie vo výške 10 000,-- Sk. Trovy prvostupňového a odvolacieho konania predstavujú spolu sumu 29 170,-- Sk.

Odvolací súd nepriznal žalovanému daň z pridanej hodnoty zo 6 úkonov právnej pomoci, keďže odvolaciemu súdu právna zástupkyňa žalovaného k písomne vyúčtovaným trovám konania nepredložila doklad o tom, že je platiteľkou dane z pridanej hodnoty.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 4. septembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.